

Vláda dnes odsouhlasila mandát k zahájení jednání s Polskem o Turówu

07. 06. 2021 20:17

Spor o těžbu na dole Turów směřuje k jednacímú stolu. Poté, co před několika týdny Soudní dvůr EU nařídil svým předběžným opatřením bezodkladně pozastavit těžbu na dole Turów, začalo Polsko s Českou republikou jednat o podmínkách možného stažení žaloby. Žalobu k Soudnímu dvoru EU podala ČR proti Polské republice v únoru letošního roku. Česko Polsku vytýká nedodržení unijní legislativy při povolování rozšíření dolu, vyloučení veřejnosti z povolovacích procesů a odmítání poskytnout informace o vlivech dolu. Součástí žaloby byla také žádost o pozastavení těžby uhlí v dole do doby, než Soudní dvůr EU rozhodne.

Na základě přípravného jednání, které se za účasti zástupců ministerstev životního prostředí a zahraničních věcí a libereckého hejtmana Martina Půty uskutečnilo v Liberci poslední květnový týden a na kterém Polsko vyjádřilo připravenost vyjednávat o podmínkách stažení žaloby ČR proti Polsku, dnes vláda ČR odsouhlasila rámec pro vznik mezivládní smlouvy, na základě které by ČR mohla stáhnout žalobu na Polsko. „*Ten obsahuje mimo jiné přezkum dosavadních povolovacích procesů v souladu s evropským právem a poskytnutí veškerých dostupných informací o dopadech těžby, což je i podstata současné žaloby proti Polsku, ale také uhrazení výdajů na vybudování nových a posílení stávajících zdrojů pitné vody na české straně hranice. To jsou klíčové požadavky České republiky,*“ komentuje dnešní rozhodnutí vlády ČR ministr životního prostředí Richard Brabec.

„Žaloba podaná Českou republikou Soudnímu dvoru může směřovat pouze vůči porušení unijního práva Polskem. Výsledkem takové žaloby může být jenom konstatování, zda Polsko porušilo či neporušilo unijní právo. Naopak Česká republika nemůže v řízení před Soudním dvorem žádat trvalé uzavření dolu Turów, jak se někdy chybně interpretuje. Nařízení bezodkladného uzavření dolu Turów do doby vynesení meritorního rozsudku ale vytvořilo prostor, jak získat v krátké době skutečně praktický, hmatatelný výsledek pro obyvatele postiženého regionu a jeho životní prostředí,“ říká vládní zmocněnec pro zastupování ČR před Soudním dvorem EU a současně náměstek MZV Martin Smolek.

Je proto v zájmu ČR poté, co je Polsko připraveno o věci konstruktivně jednat, dohodnout se o polských závazcích ke konkrétním opatřením a úhradě nákladů na řešení dopadů negativních vlivů dolu Turów v Polsku na české území, což jsou náklady na opatření ke zmírnění současných a k předcházení budoucích negativních vlivů.

Částka 40 až 50 milionů eur, o kterou je ČR připravena žádat v rámci mezistátní dohody jsou primárně náklady na vybudování náhradních vodovodních řadů na Frýdlantsku a Hrádecku a posílení vodního zdroje Uhelná a vychází z odhadů Libereckého kraje.

„Jsme v situaci, kdy dal Soudní dvůr EU za pravdu České republice, konstatoval porušení evropského práva a polská strana je konečně ochotna jednat. Věřím, že se podaří dosáhnout oboustranně přijatelné dohody, která bude na jednu stranu chránit obyvatele a území dotčené těžbou a na druhé straně bude brát v potaz, že nelze důl uzavřít ze dne na den,“ komentuje rozhodnutí vlády ČR hejtman Libereckého kraje Martin Půta.

Smlouva mezi ČR a Polskem by měla obsahovat jasné lhůty pro splnění konkrétních povinností, včetně sankcí za jejich nesplnění. Případné spory vyplývající z této smlouvy by měl řešit Soudní dvůr EU, což by mělo zaručit vymahatelnost smluvních povinností.

„Nyní máme vytvořený mandát na zahájení jednání s Polskem. V tuto chvíli se nedá odhadnout, jak dlouho bude dojednání detailního znění mezivládní smlouvy s Polskem trvat, ale na obou stranách je zájem o to, aby to bylo co nejdříve. Budou na tom pracovat experti z ministerstev zahraničních věcí a životního prostředí a vše bude probíhat za účasti zástupců Libereckého kraje,“ komentuje následující kroky náměstek MŽP Vladislav Smrž.

Vláda dnes na svém jednání také odsouhlasila, že podá k Soudnímu dvoru EU žádost, aby Polsku uložil denní penále 5 mil. EUR za neplnění nařízeného předběžného opatření – tedy za pokračování těžby na dole Turów v rozporu s rozhodnutím soudu ze dne 21. května t.r.

TZ: Bc. Petra Roubíčková, tisková mluvčí a vedoucí oddělení tiskového a PR

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65 - 100 10 Praha 10

tel.: +420 267 122 396 mob.: +420 739 242 382

e-mail: petra.roubickova@mzp.cz web: www.mzp.cz